

Szerző: Sallay Mária

Cím: Szimat, a majdnem tökéletes nyomozó

1.

Szörnyű eset, de megesett. Egy szép nyári napon szokatlan eseményre ébredtek a farmon a baromfiudvar lakói. Eddig elképzelni sem tudtak volna ilyen rejtélyes esetet, most meg velük történik meg.

Előző este Kotykoty, a gondos tyúkanyó korán nyugovóra tért csibéivel. Korán, ahogy mondani szokás, „tyúkokkal ment aludni”. Mielőtt végképp lecsukódott volna fáradt szeme, még egy pillantást vetett csibéire. Minden rendben. Tizenhárom kis pelyhes, sárga gombolyag van körülötte. Hat jobbról, hét balról.

Reggel nehezére esett felkelni, de Tara, teljes nevén Sz. Dombi Tarajos, a büszke és nagyhatalmú kakas már háromszor üdvözölte a felkelő napot: *Kukori-kúúú, Kúú-korikú, Kukori-kú!* Amióta világ a világ, mindenütt így tesznek a kakasok. Tara hajnaltól reggelig bizonyos időszakonként megismétli ezt a verset, ami körülbelül annyit jelent: Új napra virradtunk! Ébresztő! Dologra! Harmadjára felmegy az udvar legmagasabb pontjára, a száraz gallyakból összehordott szemétdombra, és onnan hirdeti ki az új nap kezdetét. Hangját visszhangozza a többi kakas. Gyöngyös kissé rikácsoló kellemetlen hangon, valahogy így: *Krukori-kkrúú, Kruúkori-kkr Kru-krú,* de megszólal vékony hangján a kis japánkakas is, természetéhez képest meglepően hangosan. A harmadik figyelmeztetésre már illik felkelni és elkezdni a napi munkát. Kotykoty is így tesz. A tyúkok ülve alszanak, Kotykoty tehát feláll, megrázza a tollazatát, erre a csibék is nagy nehezen, igen lustán talpra állnak. Kotykoty, mint minden reggel, elindul az itató irányába.

Koty, koty, kot-kot-kot - hívja a csibéit. Hátranéz, s valami rossz érzése támad. Újra hátranéz, de a csibék szépen tipegnek utána. Valami még sincs rendben - súgja tyúkanyói ösztöne. Megáll, és tüzetesebben megnézi a csibéit. Semmi bajuk, már felébredtek, és vidáman csipognak.

Kot-kot-kot! Álljatok sorba: hat jobbról, hét balról! - rendelkezik. Köztudott, hogy sem a tyúkok, sem a libák nem nagyon szeretnek, sőt sokan nem is tudnak számolni, talán ezért mondják „buta tyúk”, máskor meg „buta liba”. Kotykoty azonban okos, kitalált egy remek módszert, hogy ne kelljen

számolnia. Két sorba állítja csibéit. Így mindjárt látja, hogy a sor egyforma-e és elég hosszú-e. Most a két sor egyforma hosszú, s ez bizony nem jelent jót!

Ó, jaj! Egy csibe hiányzik. Ki hiányzik? - vizsgálja meg őket jobban, egyenként, de erre már a kiscsibék is egymást nézegetik, s szinte egyszerre csipogják: *Nincs meg Kispipi! Csip, csip, csip! Kispipi eltűnt, csip, csip, Kispipi hiányzik.*

El lehet képzelni, mennyire megijed erre Kotykoty! Iszonyatos jajveszékeléssel rohan a fészek felé, hátha Kispipi elmaradt a tyúkólban, esetleg lemaradt az úton. Semmi, rohan vissza, oda-vissza, a csibék meg utána. Erre már az is felébred, aki még egy kicsit szunyókált, nyújtózkodott, mielőtt végképp elhagyta volna a jó meleg fészket. Mit látnak?! Hihetetlen! A komoly, megfontolt Kotykoty szaladgál fel és alá, mint aki esztét veszette. A csibéi meg fordulnak utána. Csakhogy a csibék nem tudják anyjukat olyan gyorsan követni, ahogy ő forgolódik, s minden fordulónál esnek-kelnek. A szokatlan, meghökkentő látványra az összes szomszéd pillanatokon belül összeszalad.

Mindegyik tyúk a maga módján fogadja a hírt. Gatyás (akinek csinos tollcsomók vannak a lábán) sopánkodik, egyre csak azt kárálja: *jaj, jaj, mi történt, mi történt?!* Mintha lenne valami értelme az ilyen sopánkodásnak! Búbos (a nevét a taraja mellett lévő szép kis tollbóbitáról kapta) nagyon babonás, a tizenhárom számról kárál. *Tizenhárom csibe, én előre láttam, én megmondtam, hogy ebből csak baj lehet.* Kendermagos (akinek a sötét tollazatát apró világos foltok tarkítják) éktelen kotkodácsolásba kezd, mintha a napi tojását jelentené be: *Kot-kot- kot- kotkodács! Minden napra egy tojás.* Hamar észbe kap, hogy most nem is ezt akarta mondani, másodszorra már csak kotkodácsol, nem beszél semmiféle tojásról. Meglepően higgadtnak tűnik azonban a csupasz nyakú Kopasznyak, aki azt tanácsolja, azonnal értesíteni kell a főnökséget. Érti ez alatt a nemrég megválasztott udvarmestert, ó bocsánat, helyesebben szólva a baromfiudvar polgármesterét.

2.

Gyöngyös, aki a farm, vagyis az udvar postása, - mondhatni mindenese - elsiet, hogy jelentse az esetet a polgármester úrnak.

Tara rendkívül népszerű a baromfiudvarban, mindenki csak így, a becenevén szólítja. Tavasszal választották meg polgármesternek, pedig olyan kiváló ellenfele volt, mint Sziszegi úr, a fehér lúd. Bár ő leginkább a tyúkokat kedveli, egyformán jól képviseli az udvar valamennyi lakója érdekeit. „*Új seprű jól seper*” - mondogatja Gyöngyösné, aki helyes kis gyöngytyúk, de köztudottan ő az udvar hírharangja, minek szépítsük, hatalmas nagy pletykafészek. Ő mindent lát, mindent hall, mindent tud, s abban a percben már adja is tovább, amit megtudott. Tesz hozzá, elvesz belőle, kedve szerint alakítja a híreket. Most is azonnal fellármázza az udvart. Ha eddig nem lett volna elég hangzavar, felfordulás, most aztán lett!

Szegény Kotykoty a kimerültségtől leroskad, a csibéi úgyszintén. Alig kapnak levegőt, mert az udvar szinte minden lakója körülöttük tüsténkedik, kíváncsiskodik, okoskodik. Itt van a nem túl népszerű Sziszegi úr, meg Gágica és libuskái, idetotyognak a kacsák is. Kellőképpen dühös ábrázattal megjelenik Hólyag, a pulykakakas. Kicsit távolabb áll és figyel Meki, a kecske. A tömegtől elkülönülve, félrehúzódva ott látható a fekete csillogó tollazatú, rendkívül udvarias japánkakas, Kukuri és párja, Korikó is.

Gyöngyös, a gyöngykakasok gyöngye elmélyült munkában találja Tarát. Éppen elkezdte hivatali ténykedését, laptopján érkezett üzeneteit tanulmányozza, majd elgondolkodva, nagy peckesen sétál. Meglepődik Gyöngyös izgatottságán.

Mi ez a nagy sietség?!

Gyöngyös hebeg-habog, hol kukorékoló hangok, hol megkotkodácsoláshoz hasonló hangképződmények hagyják el a torkát, azt sem tudja izgalmában, fiú-e vagy lány. Tara kezd türelmetlenkedni, s ráparancsol, kezdje az egészet újból, de értelmesen! Mondja el, mi a baj! Mert, hogy nagy a baj, az egyből látszik. Erre még egy Taránál butább kakas is azonnal rájönne.

Néhány másodperc múlva világossá válik, Kotykoty egyik csibéje elveszett.

Hű az áldóját! Ilyen utoljára a szörnyű rókajárás idején történt, de az már a múlté, mondhatni történelem. Amióta Szimat, a tehetséges rendőrkutya elvállalta éjszakánként az őrző-védő szolgálatot az udvarban, egyszerűbben szólva, ő őrzi az udvart éjszakánként, nem fordult elő hasonló eset.

Mi van a tyúkokkal, mit tudnak, mit mondanak?

Azok aztán semmit!

Nem vettek észre semmit sem?

Nem, semmit. Most nagyon feldúltak, idegesek, zaklatottak. Csak Kopasznyak őrizte meg higgadtságát, neki jutott eszébe, hogy azonnal értesítselek.

Nocsak! Ki hitte volna, hogy éppen a legfiatalabb tyúknak van a legtöbb esze, a többiek meg beszélnek össze-vissza. Na, nézzük csak! Azt mondd, este még megvoltak a csibék, reggelre meg egy hiányzott? Hmm....egy hiányzik.... Ez hihetetlen. Hm...Ez elképzelhetetlen! Lehetetlen!

Lép egyet balra, lép kettőt vissza, megáll, erősen gondolkodik. Ez abból látszik, hogy a taraját hol jobbra, hol meg balra mozgatja, a szemét becsukja, kinyitja. Megáll, magában beszél:

Nem, ez nem lehet! Ilyen nincs!

Gyöngyös egyik lábáról a másikra áll, ide-oda lépeget, úgy mozog, mintha Tara tükörképe lenne. Nem érti, miért mondja Tara, hogy „ilyen nincs”, amikor megtörtént a baj, valóban nincs meg Kispipi. Egy idő után nem bírja tovább, megkérdezi:

Most mi legyen, Főnök?

Tara oda sem figyel rá, tovább toporog, s magában motyog. Végre megszólal:

Azonnal hívd ide Szimatot!

Gyöngyös csak erre várt, végre kapjon már valami utasítást! Ő az udvarban nagyon határozott tud lenni, de a felettébb okos kakas, Tara jelenlétében soha eszébe sem jutna, hogy neki is lehetne valami ötlete.

3.

Két perc sem telik el, Szimat már meg is érkezik. Tara nem teketóriázik, keményen Szimat szemébe néz, s megkérdezi:

Egész éjjel ügyeltél?

Természetesen – felel Szimat, s olyan ártatlanul néz, hogy kétség nem fér hozzá, igazat mond.

Na, de egész éjjel ébren voltál? Nem nyomott el az álom egy percre sem?
– kérdezi tovább Tara, mert nem fér a fejébe, hogyan lehetséges az, hogy Szimat semmiről sem tud.

Biztosan nem vettél észre semmi gyanús jelet, mondjuk idegen szagot?

Több sem kell Szimatnak, most már úgy érzi, folt esett a becsületén. Az hagyján, hogy valaki bizalmatlan vele, de hogy azt feltételezze, hogy nem jó a szaglása?! Ez sértő, sőt felháborító!

Tudni kell Szimatról, hogy megbecsült munkakutya. Nemcsak megbízható, hanem sokat tanult, kiváló kutyaiskolákba járt. Sok sikeres nyomozásban vett már részt, jó szimatáról híres. A munkahelyén szeretik, s remekül beilleszkedett a csapatba. Ő a nyomozók kedvence, s éppen ő ne venné észre, ha idegenek járnak az udvarban?! Még hogy ő ne érezte volna meg az idegen szagot?! Még a feltételezés is bántó!

Szimat meg sem tud szólalni, olyan fájdalmasan érintették a polgármester szavai. Tara látja barátja szomorú tekintetéből, hogy kicsit túllőtt a célon, megpróbálja kiengesztelni.

Jó barátok vagyunk. Régóta ismerlek, megbízom benned. Jól van, jól van, ne vedd a szívedre a kérdezősködést! Bocsáss meg, ideges vagyok! Nagy baj van! Eltűnt egy csibe. Nem tudom, mi történt vele. Baleset érte, vagy egyszerűen csak elszökött hazulról a kis haszontalan? ...Minden lehetséges, ...nem lehet tudni. Sajnos, arra is gondolni kell, hogy netán elrabolták, és valamilyen, nem is tudom milyen büntény áldozata lett. Jó szakemberre akarom bízni az ügyet, jobbat nem is találhatnék erre a feladatra, mint téged. Szimat, kérlek, vállald el a nyomozást!

A bocsánatkérésre már Szimat is megenyhül, s vállalja a feladatot. Az meg különösen tetszik neki, hogy Tara jó szakembernek tartja. Azonnal átveszi az irányítást.

Rendben, de szükségem van segítőkre, a nyomozás csapatmunka. Először is kellene egy állandó segítség, a szomszéd tacskó éppen megfelelné. Szükség lesz könnyűbúvárokra is, meg egy futárra. Igyekeznünk kell, most minden perc számít.

Hamar szót értenek. Megállapodnak, hogy futárnak nagyon alkalmas Gyöngyös, besegíthet neki Gyöngyösné is. Nélküle úgysem történhetne semmi sem az udvarban. Jobb búvárokat, mint a kacsák meg elképzelni sem

lehet. Blökit, a szomszéd tacsót mindenki jól ismeri, majd Gyöngyösné elszalad érte, és idehívja. Megvan a csapat. Kezdődhet a munka.

Szimat azonnal nekilát a feladatnak, először is rendelkezik, ahogy ezt a főnököktől látta a nyomozások során. Gyöngyös hirdesse ki, mi történt, s kérje meg a lakosságot, hogy mindenki maradjon a lakóhelye közelében, amíg ő Blökivel átvizsgálja az egész udvart. Maradjanak otthon, amíg kikérdezi az eltűnt személy környezetében lévőket. Gyöngyösné gyűjtse, csipegesse össze az információkat, szedegessen össze mindent, minden szó vagy gyanús jel fontos lehet.

A felettebb okos Tara elismeréssel hallgatja Szimat parancsait, s azt gondolja magában, Szimat kiváló nyomozó, ámbár van egy kis hibája, időnként talán túlságosan hivatalosan fejezi ki magát. Körülményes. Mi az, hogy lakosság, meg eltűnt személy, na meg gyanús jel? Sajnos, nem mindig lehet pontosan érteni, amit mond. Kár, nagy kár, mert különben tökéletes nyomozó lehetne!

4.

A hír gyorsan terjed, mondhatnánk, szárnyakon jár, ha Gyöngyösökre van bízva. A rendkívüli eseményt hamar megneszelik a rigók és a szarkák is. Gyöngyös sietett ugyan kikukorékolni, hogy mi történt, de már az egész udvar minden lakója tudott a rejtélyes esetről. Még a szomszédban lakó Buksi kutya is észrevette, hogy valami fontos dolog történt odaát. Alig bír magával, olyan kíváncsi. Fel és alá rohangál a kerítés mentén, hátha többet látna. Eközben Blöki is megérkezett, most készségesen áll, várakozóan néz fel barátjára.

Nem hiába mondják, hogy az ellentétek vonzzák egymást, így van ez Szimat és Blöki esetében is. Szimat szép nagy farkaskutya. Jó helyeken dolgozik, remek megfigyelő, sokat eltanult a parancsnokától, nem beszélve a színvonalas kutyaiskoláról, amit szorgalmasan látogatott. Úgy érzi, most eljött az ő ideje. Végre egyszer teljesen önállóan, egészen egyedül irányíthat egy nagy nyomozást. A rövid lábú, fiatal kis tacsó borzasztóan örül, hogy ilyen nagy tudású barátja van, mint Szimat. Ő még sohasem hagyta el a saját és a szomszéd udvarok határát. Nagyon ügyes, de iskolába még nem járt, csak a gazdájától tanult egyet s mást. Kedves, ügyes kiskutya, de nem ismeri

azokat a kifejezéseket, amelyeket Szimat előszeretettel használ. Ebből aztán nagyon sok félreértés, magyarázkodás adódik, de ez nem gyengíti a barátságukat.

Szimat, a majdnem tökéletes nyomozó lenéz kis barátjára, s megszólal.

Blöki, nagyon fontos munkánk lesz. A munkában rendnek kell lenni! Vau! Vau! Én vagyok a parancsnok, a nyomozás vezetője, téged ezennel kinevezlek nyomozó őrmesternek. Mindig az én parancsaim szerint kell eljárnod, mindenről be kell számolnod. Mindig részletes jelentéseket kérek! A munkában nem tegeződünk, nem barátkozunk. Értette Blöki őrmester? – vált át hirtelen katonás hangnemre.

Szegény kis Blöki nagyokat pislog. Csak azt az egyet érti egészen biztosan, hogy fontos dolgok történnek, s neki mindenben Szimat utasításait kell követnie. Vajon mi az, hogy blökkmester? Jól értette? Így mondta Szimat? Nem akarja megkérdezni. Ő soha eddig rövid kis életében nem hallotta ezt a megszólítást, de azt érzi, hogy valami nagyon fontosat jelenthet. Kérdően néz Gyöngyösökre, ők sem tudják, mi az. Zavartan pislognak egymásra.

Blökkmester, blökk, blökk, blökkmester - vakkantgat a kis tacskozó, próbálgatja az új megszólítását.

Buksi nem bírja tovább, hajtja a kíváncsiság. Átfurakodik a kerítés alatt, és megjelenik.

Buk, buk, mi történt?

Elveszett egy csibe.

Ki az, hogy néz ki?

Tara megadja a személyleírást.

Neve Kispipi, kora két hét, mérete nem nagyobb, mint egy kisebb gombolyagé, színe sárga, lábai olyan vékonykák, mint két gyufaszál. Itt a fotója, így néz ki.

Ha már segíteni akarsz, vizsgálj meg a kerítésen túli területeket! Menj végig az udvar körül, hátha átszökött a csibe a szomszédba! Amilyen kicsi, nem mehetett messze – veszi vissza a szót Szimat.

Buksi jobban szeretetne az udvarban maradni, de szótfogad Szimatnak.

Vau, vau, va! Mindenki munkára! Gyöngyösék kérdezzék ki a szomszédokat! Mikor látták utoljára az elveszett csibét, láttak-e, hallottak-e

valami gyanúsat? Mindenről jelentést kérek! Mi meg megyünk az eltűnt személy családjához.

A szót tett követi. Szimat parancsnok és Blöki őrmester munkához lát.